

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра європейських та регіональних студій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
міжнародних відносин
проф. Мальський М.З.
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КРАЇН ЄВРОПИ

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань - 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність - 291 «Міжнародне відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма - «Міжнародні відносини»

Факультет міжнародних відносин

Львів 2024

Робоча програма "Зовнішня політика країн Європи"- для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 – «Міжнародні відносини», спеціальності 291 - «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», факультету міжнародних відносин за освітньою програмою «Міжнародні відносини». Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024.

Розробник: Зінько Ігор Зіновійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри європейських та регіональних студій

i

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри європейських і регіональних студій (протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри європейських і регіональних студій

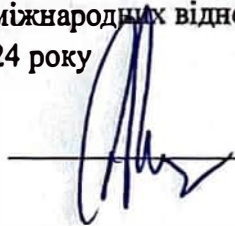
(проф. Антонюк Н.В.)

"30" серпня 2024 року

Схвалено Вченою радою факультету міжнародних відносин.

Протокол № від " " _____ 2024 року

Голова Вченої ради

(проф. Мальський М.З.)

" " _____ 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

**(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
“ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КРАЇН ЄВРОПИ”)**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 Міжнародні відносини	Нормативна	
	Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2			
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		7-й	
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	год.
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: ІСПИТ	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: БАКАЛАВР		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета дисципліни

Розуміння суті, вибору стратегії і пріоритетів зовнішньої політики держави, форм і методів її реалізації є одним із головних завдань підготовки спеціалістів з міжнародних відносин. Курс “Зовнішня політика країн Європи” є одним із базових у підготовці студентів за освітньою програмою “міжнародні відносини”.

Студенти вивчають і аналізують у першому блоці курсу спільні проблеми європейської політики, зокрема проблеми безпеки і миру, врегулювання регіональних конфліктів, проблеми захисту прав людини, економічного співробітництва, охорони довкілля, співробітництва у сферах науки, освіти, культури. Кілька тем присвячено ролі, організаційній структурі та напрямам діяльності трансатлантичних, загальноєвропейських і субрегіональних організацій: НАТО, ЄС, ОБСЄ, Ради Європи, ЦЕІ, ОЧЕС, СНД та ін.

Другий блок курсу присвячений розгляду зовнішньої політики окремих країн або груп країн, що подається за такою загальною схемою:

1. Місце країни (групи країн) у світовій та європейській політиці.
2. Основні пріоритети, правова основа і засоби реалізації зовнішньої політики.
3. Вплив внутрішньої політичної і економічної ситуації на зовнішню політику
4. Політика безпеки та оборони
5. Позиція країни (групи країн) у міжнародних та загальноєвропейських організаціях
6. Відносини з країнами-сусідами.
7. Відносини з політично та економічно впливовими країнами світу.
8. Відносини з іншими країнами світу.
9. Відносини з Україною.

У зв'язку з браком годин та великим обсягом навчального матеріалу частина тем з другого блоку курсу подається для вивчення на лекційних, а частина - на семінарських заняттях.

2.2. Завдання дисципліни

Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів з особливостями сучасної європейської без пекової, економічної та культурної політики, провідною роллю міжнародних та загальноєвропейських організацій. з основними групами чинників, політико-правовим та інституційним забезпеченням формування та реалізації зовнішньої політики окремих країн Європи.

Студенти мають змогу проаналізувати динаміку та сучасний стан зовнішньої політики окремих країн Європи, починаючи з другої половини ХХ ст.. і дотепер. Курс є інтегрованою навчальною дисципліною, що охоплює базові знання про історію, політику та економіку окремих європейських країн.

2.3. Очікувані результати

У результаті вивчення дисципліни студент набуде такі загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- об'єкт і предмет зовнішньої політики держави, механізми та засоби реалізації зовнішньої політики держави;

- загальні особливості європейської безпекової та економічної політики, роль міжнародних та загальноєвропейських організацій;
- основні групи чинників, що визначають зовнішню політику країни, особливості реалізації зовнішньої політики різними президентами та урядами країни, починаючи з кінця 80-их років ХХ ст. ;
- засоби реалізації зовнішньої політики окремих держав на рівні міжнародних організацій;
- особливості двосторонніх міждержавних відносини.

В результаті вивчення даного предмета студент повинен **вміти:**

- оперувати політико-правовою та економічною термінологією з метою аналізу сфер та напрямів зовнішньої політики держави;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у детермінантах, засобах, інструментах та наслідках зовнішньої політики держави;
- з'ясувати проблемний характер політики європейських країн на рівні міжнародних організацій та у двосторонніх відносинах, а також пропонувати шляхи щодо їхнього вирішення;
- обґрунтовувати власні приклади оптимальної реалізації національного інтересу та визначати пріоритетні напрями зовнішньої політики європейських країн.

Програмні результати навчання:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

PH09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

PH11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Європа у сучасній світовій політиці та міжнародних відносинах. Роль міжнародних організацій у європейській політиці		2	2									
Тема 2. Проблеми безпеки і співробітництва у європейській політиці		2	2									
Тема 3. Особливості сучасної європейської економічної політики. Права людини у сучасній Європі		2	2									
Тема 4. Держави Центрально-Східної Європи у світовій політиці. Зовнішня політика Польщі, Чехії та Словаччини		2	2									
Разом – зм. модуль 1		8	8									
Змістовний модуль 2												
Тема 5. Зовнішня політика Угорщини, Румунії та Болгарії.		2	2									
Тема 6. Зовнішня політика ФРН, Австрії, Швейцарії та країн Бенілюксу		2	2									
Тема 7. Зовнішня політика Франції, Великобританії та Ірландії		2										
Тема 8. Зовнішня			2									

політика держав Північної Європи												
Тема 9. Зовнішня політика країн Південної Європи (Іспанії, Португалії, Італії, Греції та Туреччини)		2										
Тема 10. Зовнішня політика держав колишньої Югославії та Албанії			2									
Разом – зм. модуль 2		8	8									
Усього годин		16	16									

4.Програма навчальної дисципліни Лекційна частина

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Європа у сучасній світовій політиці та міжнародних відносинах. Роль міжнародних організацій у європейській політиці

Поняття про національні інтереси та зовнішню політику держави. Внутрішні та зовнішні чинники формування та реалізації зовнішньої політики.

Роль Європи у розвитку світової цивілізації. Європа географічна, історична, культурна та політична. Філософські, соціально-економічні, етнопсихологічні та культурні чинники формування європейської тотожності. Загальноєвропейські та національні цінності та орієнтири.

Регіоналізація європейського простору в минулому та в сучасних умовах. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в Європі. Теоретичні та світоглядні основи “спільного європейського дому”.

Головні проблеми сучасної європейської політики: політика безпеки, економічна інтеграція, пріоритет прав людини, культурне зближення.

Роль Європи у сучасній світовій політиці.

Міжнародні організації як актори європейської політики. Організаційна структура, основні завдання та сучасні проблеми діяльності міжнародних, загальноєвропейських та регіональних організацій (Рада Європи, Організація з безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЄ), НАТО, Європейський Союз (ЄС), СНД, Центральноевропейська ініціатива (ЦЕІ), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), та ін.).

Тема 2. Проблеми безпеки і співробітництва у європейській політиці

Міжнародно-правові основи колективної та загальноєвропейської безпеки і співробітництва. Особлива роль окремих міжнародних організацій (ОБСЄ, Рада Європи, НАТО) у вирішенні актуальних проблем європейської безпеки та співробітництва. Проблеми ліквідації ядерної зброї та скорочення загальних озброєнь. Паризька хартія для нової Європи (1990 р.).

Нова роль НАТО у європейській політиці. Розширення НАТО.

Регіональні конфлікти у Європі та шляхи їх вирішення. Війни на території колишнього СРСР (Чечня, Нагірний Карабах, Абхазія, Південні Осетія, Придністров'я) та колишньої Югославії (Хорватія, Боснія і Герцеговина, Македонія, Косово). Особливості воєнної інтервенції Росії проти України з 2014 р. Конфлікти в Північній Ірландії (Великобританія) та в Країні Басків (Іспанія) як віддзеркалення міжнародних протиріч. Націоналізм та сепаратизм у країнах Європи.

Проблеми “м'якої безпеки” у сучасній європейській політиці та роль міжнародного співробітництва у її вирішенні (боротьба з міжнародним тероризмом і наркотиками, нелегальною міграцією та торгівлею жінками, контрабандою та порушенням авторських прав тощо).

Тема 3. Особливості сучасної європейської економічної політики. Права людини у сучасній європейській політиці.

Особливі ознаки європейської економічної системи в порівнянні з економікою США та Японії. Сучасні тенденції та макроекономічні показники господарського розвитку країн та регіонів Європи. Нерівномірність економічного розвитку країн Європи та її вплив на політичні процеси.

ЄС як двигун економічного зростання у Європі і як центр сили світового економічного притягання. Проблеми вдосконалення економічного розвитку ЄС.

Трансформація економічних систем країн Центрально-Східної Європи. Особливості переговорного процесу щодо вступу країн Центрально-Східної Європи у ЄС.

Роль міжнародних та загальноєвропейських валютно-фінансових організацій у стабілізації та управлінні економічними процесами.

Особливості економічного розвитку в країнах Східної Європи (Росія, Україна, Білорусь, Молдова та країни Південного Кавказу).

Економічні процеси в країнах Західних Балкан, Албанії та Туреччині.

Міжнародно-правова база захисту прав людини, національних та релігійних меншин. Роль Ради Європи та ОБСЄ у захисті прав людини. Механізми контролю за виконанням прав людини. Особливості кризових явищ щодо захисту прав людини, національних та релігійних меншин. Права мігрантів у країнах Європи та в ЄС. Права жінок, молоді та інших соціальних груп населення.

Тема 4. Держави Центрально-Східної Європи у світовій політиці. Зовнішня політика Польщі, Чехії та Словаччини.

Географічне, політичне та культурно-історичне означення регіону Центрально-Східної Європи. Спільні та відмінні проблеми розвитку країн регіону. Особливості трансформації політичних та економічних систем країн регіону. Основні зовнішньополітичні орієнтири держав Центрально-Східної Європи. Роль Вишеградської групи, СЕФТА та ідея Міжмор'я.

Місце та роль Польщі у світовій та європейській політиці. Основні пріоритети національних інтересів Польщі. Сучасне внутрішнє становище та його вплив на зовнішню політику країни.

Безпекова політика Польщі. Особливості вступу та позиція Польщі в НАТО та ЄС. Роль Польщі у європейських та субрегіональних організаціях. Відносини Польщі з державами-сусідами. Відносини Польщі з політично та економічно впливовими державами світу (США, Росія, Німеччина, Великобританія, Франція та ін.). Сучасний стан та проблеми українсько-польських відносин.

Місце Чехії та Словаччини світовій та європейській політиці та економіці. Особливості національного інтересу країн. Внутрішнє становище та його вплив на зовнішню політику.

ЄС та НАТО у зовнішній політиці держав. Національні меншини як актуальна проблема зовнішньої політики. Відносини з США, Німеччиною, Росією, Францією, Італією, та іншими країнами Європи. Україна у зовнішній політиці країн регіону.

Змістовний модуль №2

Тема 5. Зовнішня політика Угорщини, Румунії та Болгарії

Особливості трансформації національних інтересів Угорщини, Румунії та Болгарії. Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику. Статус національних меншин та його проєкція на міжнародні відносини. Особливості захисту етнічних угорців у зовнішній політиці країни.

Позиція країн регіону в міжнародних організаціях. Проблема набуття членства та сучасна позиція країн в НАТО та ЄС. Критичне ставлення до окремих спільних політик ЄС.

Відносини з політично та економічно впливовими країнами світу. Особлива роль ФРН, Росії та США. Відносини з Францією, Італією, Китаєм та Туреччиною.

Відносини з іншими державами світу. Відносини країн регіону з Україною.

Тема 6. Зовнішня політика ФРН, Австрії, Швейцарії та країн Бенілюксу

Особливості трансформації національних інтересів Німеччини у другій половині ХХ ст. Проблема возз'єднання як головна парадигма зовнішньої

політики. Німеччина та як стрижень європейської безпеки та інтеграції. Позиція ФРН у міжнародних та загальноєвропейських організаціях. Роль Німеччини у вирішенні “Балканської кризи”.

Вплив внутрішнього становища на зовнішню політику країни. Відносини ФРН з іншими членами ЄС, США та Японією. Східноєвропейська політика країни. Місце України у зовнішній політиці Німеччини.

Особливості національних інтересів Австрії та Швейцарії. Сучасний стан економіки та політики країн та їх вплив на зовнішньополітичний курс.

Відносини з країнами ЄС та іншими державами-сусідами. Відносини Австрії та Швейцарії з політично та економічно впливовими державами світу. Відносини з країнами Центрально-Східної Європи. Україна у зовнішній політиці Австрії та Швейцарії.

Особливості національних інтересів країн Бенілюксу. Проблеми міжрегіональних протиріч у Бельгії та їх вплив на зовнішню політику країни. Особлива роль у політиці ЄС. Відносини з впливовими країнами світу.

Тема 7. Зовнішня політика Франції, Великобританії та Ірландії

Особливе місце Франції, Великобританії та Ірландії в світовій та європейській політиці. Проблема зміцнення позицій Франції як світового лідера. Голлізм та неоголізм у зовнішній політиці Франції. Політико-правові засади зовнішньої політики. Атлантизм та Брексіт у політиці ВБ.

Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику країн. Зовнішньополітичний курс французьких президентів.. Проблеми національних меншин та нелегальної міграції. Проблеми сепаратизму у ВБ.

Позиція країн в ООН, НАТО, ЄС, Раді Європи та ОБСЄ. Європейська та євроатлантична політика Франції. Політика франкофонії. Середземноморська політика Франції. Політика Британської Співдружності.

Відносини з державами сусідами. Особливе значення відносин з Німеччиною.

Відносини з політично та економічно впливовими державами світу. Роль США, Канади, Росії, Китаю та Японії.

Відносини з державами Центрально-Східної та Південно-Східної Європи. Відносини з країнами – колишніми колоніями. Відносини Франції та ВБ з державами Близького Сходу та Індокитаю. Відносин країн регіону з Україною.

Тема 8. Зовнішня політика країн Південної Європи (Іспанія, Португалія, Італія, Греція та Туреччина)

Місце та роль країн у світовій та європейській політиці. Політико-правова основа зовнішньої політики. Вплив внутрішнього політичного та економічного становища на зовнішню політику. Проблема захисту національних меншин. Проблема сепаратистських рухів..

Політика безпеки, вплив сирійської кризи та міграційних процесів на зовнішню політику. . Позиція країн у міжнародних та загальноєвропейських організаціях. Роль НАТО та ЄС у сучасній зовнішній політиці. Проблема

членства Туреччини у ЄС. Роль субрегіональних організацій у зовнішній політиці країн. Балканська та близькосхідна політика Італії. Іберо-латиноамериканська політика.

Відносини з державами-сусідами. Політика пантюркізму та панкемалізму Туреччини. Особливості грецько-турецьких відносин.

Відносини з політично та економічно впливовими державами світу. Відносини з США, Німеччиною, Росією, Францією та Великобританією як визначальні чинники зовнішньої політики.

Близькосхідна політика країн регіону. Відносини з Україною.

5. Програма навчальної дисципліни Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Європейський вимір зовнішньої політики. Роль міжнародних організацій у сучасній європейській політиці 1. Роль та місце Європи у світовій політиці та міжнародних відносинах. 2. Географічні, історичні, політичні, економічні та культурні межі Європи. 3. Особливості регіоналізації європейського політичного та економічного простору 4. Головні проблеми сучасної європейської політики 5. Роль та значення міжнародних організацій у формуванні міжнародної та загальноєвропейської політики (ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС, Рада Європи, організації субрегіонального співробітництва).	2
2	Тема 2: Європейська безпека – вузлове питання міжнародної політики 1. Суть європейської колективної безпеки. Основні особливості її становлення та еволюції. 2. Роль НАТО у формуванні європейської політики безпеки. Проблеми розширення НАТО на схід. 3. Механізми ОБСЄ у гарантуванні європейської безпеки. 4. Безпекова політика ЄС: структура, функції, механізми 5. Проблеми боротьби з міжнародним тероризмом, наркотиками та нелегальною міграцією у сучасній європейській політиці. 6. Суспільно-політичні та історико-культурні витоки регіональних конфліктів у Європі та шляхи їх врегулювання: - Стан та особливості врегулювання конфліктів на пострадянському просторі (Нагірний Карабах, Абхазія та Пд. Осетія, Придністров'я, Крим та Донбас); - особливості виникнення та шляхи врегулювання конфліктів у державах колишнього Югославії;	2

	- особливості виникнення та шляхи врегулювання конфліктів у Північній Ірландії, Країні Басків та Каталонії	
3	Тема 3: Особливості сучасної європейської економічної політики. Права людини у сучасній європейській політиці. 1. Порівняння економічних систем ЄС, США, Китаю та Японії 2. Регіональні відмінності економічного розвитку країн Європи 3. ЄС як локомотив світової економіки 4. Проблеми економічної конвергенції країн-членів ЄС 5. Проблеми економічного розвитку ЄАВТ 6. Аналіз економічної ситуації в країнах Східної Європи, Західних Балкан та Туреччині. 7. Міжнародно-правова основа захисту прав людини та їх особливості в Європі 8. Захист прав національних та релігійних меншин у Європі 9. Права мігрантів та інших соціальних груп населення у європейській політиці	2
4	Тема 4. Держави Центрально-Східної Європи у світовій політиці. Зовнішня політика Польщі, Чехії та Словаччини 1. Місце країн регіону в світовій та європейській політиці 2. Політико-правові основи зовнішньої політики. Вплив суспільно-політичних та економічних трансформацій на зовнішню політику. 3. Позиція країн в міжнародних та субрегіональних організаціях. Політика набуття членства та сучасна роль в НАТО та ЄС. 4. Відносини з державами-сусідами. Політика східного партнерства ЄС та роль Польщі. Особливості відносин з Росією. 5. Відносини з політично та економічно впливовими державами. Особливості відносин з США, Францією та Великобританією. 6. Відносини з Україною.	2
5	Тема 5: Зовнішня політика Угорщини, Румунії та Болгарії 1. Місце та роль країн регіону в світовій та європейській політиці. 2. Політико-правова основа зовнішньої політики. 3. Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику. 4. Політика безпеки країн. 5. Позиція країн в міжнародних та субрегіональних організаціях. 6. Відносини з країнами-сусідами. 7. Відносини з політично та економічно впливовими країнами світу. 8. Східноєвропейський напрям зовнішньої політики Угорщини, Румунії та Болгарії. Відносини з Росією та Україною.	2
6	Тема 6. Зовнішня політика ФРН, Австрії, Швейцарії та країн Бенілюксу 1. Місце та роль країн регіону в світовій та європейській політиці. Основні елементи лідерства Німеччини 2. Політико-правова основа зовнішньої політики.	2

	3. Політика безпеки країн регіону 4. Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику. 5. Позиція країн регіону в міжнародних організаціях. 6. Відносини з країнами-сусідами. Східноєвропейська політика ФРН та Австрії. 7. Відносини з політично та економічно впливовими країнами світу. 8. Відносини з Україною та іншими державами світу.	
7	Тема 8: Зовнішня політика країн Північної Європи (країни Скандинавії та Балтії) 2. Місце та роль країн регіону в світовій та європейській політиці. 3. Політико-правова основа зовнішньої політики. 4. Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику. 5. Політика безпеки країн регіону. 6. Позиція країн регіону в міжнародних та субрегіональних організаціях. Особливості набуття членства та сучасна позиція в ЄС. Політика Північного виміру ЄС 7. Відносини з країнами-сусідами. 8. Відносини з політично та економічно впливовими країнами світу. Особливий статус відносин з США та Німеччиною. Роль Великобританії, Франції, Росії та Китаю. 8. Відносини з Україною та іншими державами світу.	2
8	Тема 10. Зовнішня держав колишньої Югославії та Албанії 1. Загальні особливості національного інтересу країн. 2. Місце та роль країн регіону в світовій та європейській політиці. 3. Політико-правова основа зовнішньої політики. 4. Вплив внутрішньої політичної та економічної ситуації на зовнішню політику. 5. Особливості виникнення, перебігу та проблеми врегулювання конфліктів в Хорватії, Боснії і Герцеговині, Македонії та Косово. 6. Співробітництво країн з міжнародними організаціями (ООН, НАТО, ЄС, ЦЕІ та ін.). 7. Роль субрегіонального співробітництва 8. Відносини з державами-сусідами. 8. Відносини з політично та економічно впливовими державами 9. Відносини країн регіону з Україною.	2

4. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

*Теми письмових робіт в межах навчальної дисципліни
«Зовнішня політика країн Європи» (приклад)*

1. Особливості становлення та сучасний стан франко-німецьких відносин
2. Двосторонні відносини ФРН з країнами, що розвиваються
3. Близькосхідна політика ФРН, Франції, Італії та Великобританії
4. Становлення та сучасний стан польсько-німецьких відносин
5. Становлення та сучасний стан чесько-німецьких відносин
6. Іберо-латиноамериканське співробітництво
7. Особливості політики франкофонії
8. Британська Співдружність у міжнародних відносинах
9. Відносини країн Північної Європи з державами, що розвиваються
10. Сучасний стан та проблеми румуно-молдавських відносин
11. Особливості відносин Сербії з країнами-сусідами
12. Порівняльний аналіз позиції Румунії та Болгарії в міжнародних організаціях
13. Відносини Бельгії та Нідерландів з країнами Центрально-Східної та Південно-Східної Європи
14. Позиції європейських країн-членів НАТО щодо членства України та Грузії в Північноатлантичному альянсі
15. Політика східного партнерства ЄС: стан, проблеми та перспективи
16. Проблеми подолання фінансово-економічної кризи в країнах ЄС
17. Проблеми вирівнювання економічного розвитку в країнах ЄС
18. Проблеми ефективності регіональної політики ЄС
19. Боротьба з нелегальною міграцією в ЄС
20. Роль ЄС у боротьбі з міжнародним тероризмом
21. Роль ЄС в боротьбі з наркоторгівлею
22. Відносини Туреччини з державами Південного Кавказу
23. Відносини держав Балтії з Німеччиною та Великобританією
24. Проблеми утвердження Македонії у світовій політиці та міжнародних відносинах
25. Проблеми утвердження Чорногорії у світовій політиці та міжнародних відносинах
26. Проблеми утвердження Албанії у світовій політиці та міжнародних відносинах
27. Проблеми утвердження Молдови у світовій політиці та міжнародних відносинах
28. Безпекова політика Боснії і Герцеговини
29. Безпекова політика держав Південного Кавказу
30. Безпекова політика Сербії
31. Захист етнічних угорців у зовнішній політиці Угорщини
32. Двосторонні відносини Словаччини з державами-сусідами.

6. Методичне забезпечення

Рекомендована література

1. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі / Пер. з англ. Р.Ткачук. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2004. – 871 с.
2. Газін В., Копилов С. Новітня історія країн Європи та Америки. 1945-2002 рр. – Київ: Либідь, 2004. – 623 с.
3. Вахудова М.-А. Нерозділена Європа. Демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму. – К.: Втдав. Дім „Києво-Могилянська академія”, 2009. – 379 с.
4. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції: Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2006. – 696 с.
5. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник. – К: Знання, 2008. – 839 с.
6. Європейський Союз: політика, економіка, право: Навчальний посібник / За ред. Н.В.Антонюк, М.М.Микієвича. – Львів, 2005. – 532 с.
7. Європейський Союз: структура, функції, механізми / За ред. Н.В.Антонюк. – Львів, 2002 – 176 с. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2005. – XIV с., 466 с.
8. Зінько І. Зовнішня політика країн Північної Європи. – Львів:ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 328 с.
9. Копійка В.В. Розширення Європейського Союзу: Теорія і практика інтеграційного процесу. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2002. – 253 с.
- 10.Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз: заснування і етапи становлення: Навч. посібник. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2001. – 448 с.
- 11.Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000-ті рр.): Підручник/ Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губерський та ін. - К.: Либідь, 2001. - 622 с.
- 12.Міжнародні відносини: Політика. Економіка. Право / М. З. Мальський, Ю. М. Мороз, І. І. Іжнін та ін.; за ред. Маркіяна Мальського, Юрія Мороза. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 476 с.
- 13.Міжнародні відносини (Історія. Теорія. Економіка): Навч. посібник / За ред. М.З.Мальського, Ю.М.Мороза. – Львів:Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 397 с.
- 14.Моріарті Р. Проект Італія. – Київ, 2002-2003. – 130 с.
- 15.Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2005. – XIV с., 466 с.

16. Палагнюк Ю.В. Зовнішня політика ЄС та перспективи подальшого розширення // Мультимедійний підручник «Управління в ЄС та політика європейської інтеграції». – Режим доступу: <https://eugov.chmnu.edu.ua/>
17. Пронь С. В. Міжнародні відносини та зовнішня політика : 1914–1991 роки : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С. В. Пронь ; М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. гуманіт. ун-т ім. П. Могили комплексу «КиєвоМогила акад.». – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2009. – 139 с. : іл., табл.
18. Рудько С.О. Зовнішня політика країн Західної Європи. = Острог: Вид-во Нац. Ун-ту «Острозька академія», 2012. – 412 с
19. Соціально-економічна географія світу/ за ред. Кузика С.П.- Львів, 2002.
20. Східний вектор зовнішньої політики ЄС: здобутки та проблеми: [наук. дослідж.] / Д. Мільчарек, О. Барбурська; Пер.: А. Дідух, Р. Гудь; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ін-т європ. інтеграції, Європ. центр Варшав. ун-ту. — Львів, 2016. — 154, [1] с. — Бібліогр.: с. 148-155.
21. Український дипломатичний словник / Л. І. Абдо-Ясінська [та ін.] ; за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. – К. : Знання, 2011. – 495 с.

Інформаційні ресурси

Рекомендовані сайти:

<https://bintel.org.ua/>

<https://www.youtube.com/@GoodTimesBadTimesUA>

<https://www.e-ir.info/category/articles/>

<https://uaforeignaffairs.com/uk/journal-item/111>